

ПАРЛАМЕНТ

КъМР-ни Башчысыны Посланиясын толтуруу планы къабыл кёрюлгенди

КъМР-ни Парламентини президиумуну кезуло жыйынылуунда жыйырмага жууукь вопроса кыраганды.
Ол санда КъМР-ни Башчысы 2016 жылда 19 февралда Къабарты-Малкъарны Парламентине этген Посланияда белгиленген жумушлары толтуруу планы къабыл кёрюлгенди.

«План мағаналы болганды. Анга кёре, 9 закон жарашдырырга, парламент тынгылаула бла конференцияла бардырырга, жети «стегер стоп», 14 «правительстволу сагыт» бла «комитетни сагытларын», комитетини 13 кенесчилген жыйылыулары къуаргъа тийишиди. План къалай толтурулганы кар кавталдан да КъМР-ни Парламентини Пресдастелине белгили этилгери тийишиди, - деп аныглатханды.

«Регламент, депутат этика эм Парламентини ишин къуару жаны бла комитетни башчысы Кансакланы Елена. Социальный политика, уруну эм сауукь сакълау жаны бла комитетни башчысы Хусейн Кажаров «КъМР-де адамны имундоферцити жаны бла уруну келтирген арууну (БИЧ-инфекция) жайылууна къажу ишин юсюнден» законга тюзетиулен кёрюзтгенди. Ол аныглатханды, аны 11-чи

статьясы кесини кючюн тас этгенди. Документ федерал иземлеге келиширилгенди. Президиумну келе-чилери «2015 жылда КъМР-де законны болупларыны юсеринден» докладны проектин да сюзгенди. Аны Парламентини жыйылыуунда къабыл кёрюге келишгенди. Депутатла Федерал законлагъа тюзетиулен, къаралны субектлеринде коллегияларыны законодателни башламчылыктарын да тинтгенди. Алада сёз РФ-ни субектлеринде контроль-ксерплеучо органлары ишлерин къуаруу битеулу принциптерини, адамлары энчи мюлкерини юсеринден барды. Къырал учурженинаны ишчилерини профсоюзларыны

республикалы комитетини башчысы **Фаина Бакова** КъМР-ни Парламентини сижери **Татьяна Егорованы** эм аны орунбасары **Жанатайлыны Салимни** юбилейлери бла агъышылазганды эмда кеп жоллары бет жарыккы ишленелери, профсоюз къымылдуу айнытыура салган къыйынлары ючюн аланы Сыйлы грамота бла сауыгалаганды. Татьяна Егорова уа **Жанатайлыны Салим** законланы чыгарууга салган къыйыны ючюн РФ-ни Къырал Думасыны Сыйлы грамотасына тийиш кёрюлгенди билдирди, аны бергенди.

КъМР-ни Парламентини прес-службасы.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоосуну

БУЙРУГУ

2016 жыл 11 март Нальчик ш. №109-рп

Къабарты-Малкъар Республикада Малкъар халкыны жангырууну ючюн байрамлауга тынгылы хазырланыр эмда аны къуарулуу бардыры мурадта:
1. Малкъар халкыны жангырууну ючюн атылган ишлеге хазырлануу эмда аны бардыруу жаны бла къуаруу комитет къуаргъа эмда аны къуаруу бу буйрукъга къошулган тизимге кёре къабыл этерге.
2. Къуаруу комитет жыл сайын Малкъар халкыны

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоосуну Пресдастели **МУСУКЛАНЫ А.**

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоосуну 2016 жылда 11 мартда чыгарылган 109-рп номерли буйругу бла къабыл кёрюлгенди

Малкъар халкыны жангырууну ючюн атылган ишлеге хазырлануу эмда аны бардыруу жаны бла къуаруу комитетини КЪАУУМУ

Битоков В.М. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоосуну Пресдастелини орунбасары (къуаруу комитетини сопредседатели)

Жанатайлы С.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Пресдастелини орунбасары(къуаруу комитетини сопредседатели) (ыразылыгына кёре)

Кумахов М.Л. - Къабарты-Малкъар Республиканы культура министри(къуаруу комитетини сопредседателини орунбасары)

Алакаев А.М. - Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кёре)

Атгаланы Ж.Ж. - «Заман» газетни редакциясы къырал казна учрежденияны баш редактору

Бейпайланы С.У. - Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысында Граждан обществону институтларын айнытууга себеплик эти эмда адамны эркиликлери жаны бла комиссияны жууаплы секретары (ыразылыгына кёре)

Бердов Х.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы Жамауат палатасыны председатели (ыразылыгына кёре)

Емузова Н.Г. - Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоосуну Пресдастелини орунбасары-Къабарты-Малкъар Республиканы билим беруу, илму эмда жаш тёлёну ишлери жаны бла министри

Казачева Л.Б. - Къабарты-Малкъар Республиканы Къырал аспалы коммуникацияла жаны бла къуаруу комитетини сопредатели

Кануников А.Д. - «Орус тарыхны бла маданияты «Веч» обществосу» жамауат организацияны председатели (ыразылыгына кёре)

Къарчаланы А.Х. - Къабарты-Малкъар Респу-

бликаны культура министри орунбасары (къуаруу комитетини жууаплы секретары)

Курашоны А.В. - Къабарты-Малкъар Республиканы Граждан обществону институтлары бла байламлыкъла къуаруу эмда миллетини ишлери жаны бла управленясыны таматасы **Муртазалы Б.С.** - Черек муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кёре)

Ромашкин И.И. - Къабарты-Малкъар Республикада ич ишени министри (ыразылыгына кёре)

Текушев А.А. - Чегем муниципал районну жер-жерли администрациясыны къулулугун толтуруу (ыразылыгына кёре)

Темирханов Г.Ж. - «Россейни художниклерини союзу» Битурессей чыгармачы жамауат организацияны Къабарты-Малкъар Республикада Художниклени союзууну правленя председатели (ыразылыгына кёре)

Тюбияланы А.И. - Къабарты-Малкъар Республиканы уруну эмда социальный къоруулау министри

Уналаны К.Х.М. - Эльбурс районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кёре)

Хафиз М.М. - «Адыгэ псалъа» газетни редакциясы къырал казна учрежденияны баш редактору. «Адыгэ Хасэ» Къабарты-Малкъар Республикада жамауат организацияны таматасы (ыразылыгына кёре)

Ушотов А.В. - Къабарты-Малкъар Республиканы спорт министри

Ячны И.В. - Прохладна муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ыразылыгына кёре)

КОЛЛЕГИЯ

Тёлеулени сылтаусуз кётюрмезге оноулашхандыла

Республиканы энергоресурсла бла тынгылы эм ышангылы жалчытууну, ТСЖ-ланы бла управляюций компанияланы ишлерине контрольну кючлендирууну, коммунал жумушлары ючюн төлеулени ёсуоуне кёз-куулак болуруга кереклини юсюнден айтылганды КъМР-ни Энергетика, тарифле эмда жашуу журтла эмда надзор этиу жаны бла къырал комитетини аны былтаргы иши бла байламлы коллегиясында. Анга республиканы Правительствоосуну Пресдастелини биринчи орунбасары Мусед Дадов, ведомствону башчысы Кючменланы Тахир эмда башкала да къаытхандыла, деп билдиргенди комитетни прес-службасындан.

«Жыйылууда айтылганына кёре, республика кесин электрочукь бла толусунлай жалчытыра энтта да къуаруу гидроэлектростанцияла сардынгъа тийишиди. РФ-ни энергетика жаны бла жер-жерли планыны схемасында 2030 жылгъа дерги КъМР-де Чирик кёлледе (110 МВт) бла Жанхотинда (100 МВт) станцияла эмда Курт ГЭС-инде (184 МВт) ишлерге кереклиси белгиленди.

«Бу схеманы проектни шеңду Россей Федерацияны Правительствоосуну жиберилгенди. Объектлени ючюсюню да къурулушуну 36 миллиард 490 миллион сом къуарылыуы. Сёзсюз, ала хайырланп башлагъанлары бла жангы иши жерле да къуарылкыдыла, жер-жерли эмда республика-

лы бюджетлеге уа асламыракъ ахта тошеришти. Коллегияда электрочукь сөтлени, оборудованыны жангыртуу юсюнден да айтылганды. Бу сферада корешген компанияла бла организацияла былытър комитет бла келишуулеге асла мадар этгенди. Тийиши жумушлагъа «МРСК СК» акционер обществону бөлөмю - 150,1, «РусГидро» компанияны бөлөмю - 340,1 эм «Прохладный шахарны электросетьлери» - 11,4 миллион сом къуарылганды. Дагъында «РусГидро» бөлөмю республиканы бюджетине наллага ала къалмакь 600 миллион сом төлеуле этгенди.

«Коммунал жумушла ючюн белгиленген тарифле бозин республикада кеп къошуу регионла эсе аз болганылары юсюнден да айтылган эди жыйылууда. Быйыл а биринчи ишладан аланы къалмакь 5,6 процентге кётюрюлгюкюле. Газны багъасына уа 2 проценттен артык къошулуукъ туюкюдо.

«Алай бла комиссияны озууна кёре, Биюгюлюкте 53 лицензия берилгенди. Аланы алгъан компанияланы бойсуулуунда 1381 кеп фатарлы юй барды. Коллегияда айтылганына, республикада энтта да 84 юйю жумушларына къарарла тийиши организацияла табаргъа керекди. Комитетде ол ишине да эбине жетдириу амууда районланы эм шахар округлары администрациялары бла бирге оноула да этиледди.

«Ведомствону быйылгы борчларыны юсюнден айтханда, Мусед Дадов бегирекда электрочукь компанияланы бла коммунал предпрятияланы инвестиция программаларын жарашдырууга асламыракъ сз бурругъа, ЖКХ-да төлеуленни сылтаусуз ёсдюрмезге да чакъырганды. Комитетини былтаргы ишине уа ол иги багъа бергенди.

Басмагъа УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

СЮДЛЕШИУ

Газны хайырлануучуланы сейирлери къорууланганды

«Алгъаракълада билдиргенбизча, «Газпром межрегионгаз Питягорск» компания КъМР-ни Энергетика, жашуу журт-коммунальнй мюлк эм тариф политика министерствосуну 2013 жылдан «Къабарты-Малкъар Республикада табийгъат газны хайырланган заманда газны жалчытууну нормативлерини къабыл кёрюуну юсюнден» деген бегимни кючюн тас этерге керекди деп КъМР-ни Баш сюдоуне даун жиберген эди. Аны анда къабыл керимген эдиле. Судья Л. Бабугоева, бу ишин тынгылы сюзгенден сора тийишли оуоч чыгарганды.

«Алай комиссия ызы бла РФ-ни Баш сюдоуне апелляция тарыгъуу жибергенди. КъМР-ни Энергетика, тарифле эмда

жашуу журтлагъа надзор этиу жаны бла къырал комитетини да ол тарыгъууну терсигине шагъатлыкь этген документлени барын да жарашдырып, алай бергенди ары.

«Бу кюнде уа Баш сюд, да, заседанысын бардырып, «Газпром межрегионгаз Питягорск» компанияны даун терге санаганды. Алай бла сагъынылган нормативле белгиленген мардасындан уллу болуукъ туюкюлода деп билдиргенди комитетини прес-службасындан.

«Бу дауну тамыры неден башланганын сизиге салайыкь. Компанияда айтханыларыча, сагъынылган бегимге кёре, эсеуленчю приборлары болмагъан юйлене бла фатарланы жылытууга хайырлан-

ган газны мардасы азайтылганды туралды. Анда жашуу журтну бир квадрат метрин жылытыргъа 6,6 кубометр газ керекди, деп белгиленди. Компания уа, ол оноуну терге санап, бу кёрюмю алай бир угъай, 8 кубометрден окуна аслам болуруга керекди дей эди.

«Бизни республикагъа газ белгиленген мардасы бла жиберилди. Алай аны багъасы уа толусунлай тёлемеиди. Компанияда ол къоранчланы ондан бири сагъынылган норматив азайтылганы ючюн болганы бла байламлы эте-диле. Алай ол оюмга шагъатлыкьгъа уа бир тюрлю теруле уа кёрюзмейдиле.

МУРАТЛАНЫ У.

Ахшылыкь Кезиулуу гуманитар болушукь

КПРФ-ни Къабарты-Малкъар республикалы бөлөмю бу кюнде Украинаны Донецк эмда Луганск областларында жашагъанлагъа кезиулуу гуманитар болушукь жыйышдырып жибергенди. Урушдан сора аягъа юсюне энди тура келгенлеге бу багытлы жюккь бла автомашиналы ашырыргъа КПРФ-ни Къабарты-Малкъар республикалы бөлөмюню комитетини секретары, КъМР-ни Парламентини депутаты Заурбек Кумалов да келгенди. Ол да бошдан туюкюлодо, Бу болушукьну къуарууга ол бек тир къатышканды. Аны хайырындан «Гибрид СК» ООО аймагына нартоук улкыла бергенди. Ала уа гуманитар жюккю иги кесегин тутадыла.

Буйругь

Эллени айныуларына къайгыра

«2014-2017 жыллада эм 2020 жылгъа дерги эллени тынгылы айнытуу» деген къырал программа бла регионлагъа быйыл 7,2 миллиард сом жиберилгюди. Кеп болмай аны бла байламлы 335-р номерли буйрукъга РФ-ни Правительствоосуну Пресдастели Дмитрий Медведев къол салганды.

Къабарты-Малкъаргъа уа ол

программаны бардырууга 67,8 миллион сом субсидия берилкюди. Аны юсюнден республика Эл мюлк министерствосуну прес-службасы билдирди.

«Ол программаны эки бөлөмю барды:

1) Элледе жашагъанланы, ол санда жаш юйюрлени бла специалтистлени да, жашуу болумларынгилеридируу. Анга

кеп къалмай 36 миллион сом жиберилгюди.

2) Сагъынылган тийреледе социал эмда инженер инфраструктураны (сүз эм газ бла жалчытуу, спорт мекамла, фельдшер-акушер пункта да ишлеу) къуаруу. Бу жумушлары тамамларгъа уа 29,2 миллион сом къоратылыкъды.

Бизни корр.

Эл мюлк

Урлукъ тап жерге тюшеди

«Прохладна районда жаз басы келгени бла сабан ишле да къыстау бардырылып башлангандыла. Биюгюлюкте 6 470 гектар сюрюлген жерле урлукъ салыра хазыр этиленди. Аны бла бирге кючлюкени семиртгичле бла багъуу да барды, деп билдирдиле район администрациясыны прес-службасындан.

«Муниципалитетини Эл мюлк эм аш-азыкь управленясында айтханыларына кёре, бу айны алына жалзыкь битимле 3338 гектаргъа себилгенди. Ол санда ашыкь - 300, арпа - 874, жашил къудору - 272, къудору - 1242, быкы - 250 эм мал ашха жаруулу битимле 400 гектарны алашдыла.

«Быйыл кючлюкь мизрелюкь битимле сауалай да 32282 гектарда ёсдюрюлгюкюле. Андан будай - 22425, къара

будай - 139, ашыкь - 6757 гектар алыкъдыла. Андан сора да рапс эм мал ашха жаруулу къыш битимле себилгенди.

«Биюгюлюкте урлукъ тошген жерлени 10416 гектары иги халдады дегре болуукь-

ду. Семиртгичле бла багъуу ишин юсюнден айтханда уа, бу кюнге аны бешден бири тамам этилгени белгиленге тийишиди.

Бизни корр.

Билдирюу

Жазылыргъа энтта онг барды

Хурметли жамауат!

Сиз 21 мартха дерги «Заманга» жазыла сагъыз, ана тилибизде чыкьгъан газетини 1 апрельден алып башларыкъсы.

Юч айгъа жазылууну багъасы 419 сом 94 копеккиди.

Бизни индексибиз - 51532

ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬЛИК

«Кесибизде товарла чыгаргъан предприятияланы кыура муратлыбыз»

Элбрус районда гитче бизнес кылай айынганын юсюнден муниципалитеттин администрациясында предпринимательство бөлүмю бош специалист Моллаланы Рашид бла ушак бардыргъанбыз.

- Рашид Сафарович, районда гитче предпринимательствону айнтыу кылай барды?

- Предпринимательстволук жаны бла марда эм право базаны хазырларга, кыралдан болушлук болучра амаланы кыурагъа эмда башка ишлеге да иги кесек заман керек болганды. Болсода жылдан-жылга гитче эм энчи бизнесе болушу, аны айнтыу жаны бла иш да тюзеле барды. Жер-жерли администрацияда сайлама проекле айрылды, алага кырал программаланы хайыры бла да болушлук этиледи. Ала социал, экономика, культура, экология эм башка бөлүмле бла байланышты.

- Саулап да ишни барганы у кылайды?

- 2012-2015 жыллага программа ны чеклеринде жалаңа былтыр эл молкде, промышленностьда, туризмде

эмда башка бөлүмде 80-ден артык жаңы ишчи жерле кыралгандыла. Бюгонюкде районда 308 гитче эм орталык предприниматиле ишлейди. Бурунгу жылдан бери отуз предприниматель кыюшугъанды. Энци бир иш бла корешгенли саны да иги кесекте эсенди, ала бюгонюкде 624 болдыла.

- Предприниматель асламысында кыайсы бөлүмде урунурга итинедие?

- Арт заманлада бизнесде уллу тюрленуле жокъуда. Энци бир иш бла корешгенли 75 процент сатыу-алууда бла аш-азык жарашдырында квармашдыла. Адамла асламысында бу бөлүмлени сайлаганларыны сыйтау да баямди: алага сурамыны улуугу эмда кыкса заманын ичине бир тюрлю хайыр чыгарганы оң болганы.

- Бусагъатда кырал бизнесе не бла болушуды?

- Арт беш жылда бир тюрлю иш бла кюрешме дегенле, ол санда эл молкде урунганла, малла тутубыз, терк айныган терекле орнатубыз, бахчала эсдоробиз дегенле да проеклеин жашауда бардырыча кыралдан грантлар бериледи. Дагында ишлери боомал алай эсенде тургъанла, сакъатлага, юч жылы толмаган балага кыраганан тиштурулага, чыгармачылык иш бла корешгенле эм башкалага да билекли этиледи. Шеню районда алай болушлукну хайырланганланы саны эки жыйырма бла он адамга жетеди.

Былыр субсидия алыр ючюн, проеклеин жарашдырып, конкурса 29 адам

кытайшанды. Аладан сегизи битеу да 3,5 миллион сом кыолу болгандыла. Ала кыралны, республиканы эм муниципалитетин бюджетеринден төленеди. Гитче предпринимательствону айнтыу-га себеплик этген фонддан онтерт субектте 4 миллион бла 800 минг сом багысы болушлук этилгенди.

- Тамблагы кюнде районда предпринимательство айнтыу барлыкды деп таукел айтурга болушуду?

- Бизни муратларыбыз көпдүле. Аны бла байламлы 2016-2019 жыллада гитче эм орта бизнесни айнтыу ючюн программаланы хазырлагъанбыз. Жетишилми ишлеп башларча проблеманы тинтирге, кетериге, бизнесе себеплик этген болумла кыурагъа тийишлди.

Районда предприниматиле чыгаргъан товарланы санын көбейтирге кюрештирибиз. Налогланы да иги кесегин жыйрга умутубуз барды. Мындан арысында бизнес бла кюрешме дегенле кредитле берилип, башка жаны бла болушлук да этилр деп ышанабыз.

Анатолий ТЕМИРОВ,
Суратда Моллаланы Рашид.

Документле

Къабарты-Малкяр Республиканы Правительствосунда Къабарты-Малкяр Республикада Право бузукълукъланы профилактикасы жаны бла ведомстволар аралы комиссияны кыаууна торлениуле кыйриуну юсюнден Къабарты-Малкяр Республиканы Правительствосуну БЕГИМИ

2016 жыл 11 март Нальчик ш. №29-пр
Къабарты-Малкяр Республиканы Правительствосу бегим этеди:

Къабарты-Малкяр Республиканы Правительствосунда Къабарты-Малкяр Республикада Право бузукълукъланы профилактикасы жаны бла ведомстволар аралы комиссияны Къабарты-Малкяр Республиканы Правительствосуну 2015 жылда 6 февралда чыгарылган 16-ПП номерли бегими бла кыабел көрөлген кыаууна быллай торлениуле кыйрирге:

а)Ведомстволар аралы комиссияны кыаууна быланы кыоршагы:

Алажаев А.М.-Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясы башчысы (ырызлыгына кере)

Алыудов Ю.К.-Бийик билим берген «Х.М.Бербеков аты Къабарты-Малкяр кырал университети» федерал кырал бюджет билим беруу учуреджанын ректору (ырызлыгына кере)

Жакаров Х.Х.-Къабарты-Малкяр Республиканы Парламентини Социальной политика, уруну эмда саулык саклау жаны бла комитетини председатели (ырызлыгына кере)

Каширюков З.К.-Къабарты-Малкяр Республиканы министри

Собиров М.Х.-Къабарты-Малкяр Республиканы аскер комиссары (ырызлыгына кере)

Хасанов М.М.-Къабарты-Малкяр Республиканы курортла эмда туризм министри:

б) Ведомстволар аралы комиссияга кирген бу адамланы жаны кыулукъларын былай жазарга:

Гейластанлы А.А.-Къабарты-Малкяр Республикада Ич иш министрствону бөлүмюно инспектору (Ведомстволар аралы комиссияны жууаплы секретары) (ырызлыгына кере)

Кауунников В.А.-Россей Федерацияны Президентини Шимал-Кавказ федерал округда толугу эркинликке келечисини аппаратыны Къабарты-Малкяр Республикада баш федерал инспектору (ырызлыгына кере);

в) Ведомстволар аралы комиссияны кыауунунда быланы кетериге: Бражников З.М., Карамурзов Б.С., Кодзаков М.М., Пашаев М.П.

Къабарты-Малкяр Республиканы
Правительствосуну Председатели МУСУКЛАНЫ А.

Кенеш

Бийик технологияланы сингдирге алланы

Алгъаракъларда Москвада Россейни машиналар ишлеучолерини союзуну жыйылуу болганды. Аны организацианы таматасы, «Ростех» кырал корпорацияны директору Сергей Чemezov бардырганды. Тобешунге Къабарты-Малкяр кырал комиссарлары да кытайшыл. Новочеркасскде М.И. Платов аты политехника университетте өтөрикти.

тени экинчиси Владимир Гутенов бюгонюкде бөлүмде машиналар ишлеучо комплексини бла бийик технологиялы кесеклени айнтырча жаңгы законла чыкгъанларын да белгилегенди.

Организацияны келечилери 18 апрельде энтита да съезд бардырырга келишгенди. Ол, кыралны башчылары да кытайшыл. Новочеркасскде М.И. Платов аты политехника университетте өтөрикти.

Ахырында Сергей Чemezov магъаланы проектлени жашауда бардырырга уллу кыйын салгъанланы сауыгалаганды. Аланы санында Къабарты-Малкярда машиналар ишлеучолени союзуну бөлүмюно таматасы Мурат Кетов эм «Союз-Маш» Россей организацианы аппараты таматасы Анзор Тхамжоев да болгандыла.

Бизни корр.

Халкыны ауузунда жюрюйдю

Мен кыулукъчуну хакъындан таныйма

Росстат чиновниклени айлыкълары кыалай тюрленгенлерин тергегенди

Кризисни кезиунде алулукну кырал кыулукъчуна ла кесеринден башларга, хакъларындан 10 процентти кетериге сөз берген эдиле. Болсода, эселпелуочле тергеген кере, власте органны барысында да кыулукъ этген-

лени айлыкълары 2,3 процентге эсенди эмда орта эсел бла 111,3 минг сомга жетгенди. Тенглешдир ючюн: бош адамланы у орталык иш хакълары 33 981 сомду.

Бек уллу айлыкълары эмда гыналла правительствону бол-

президентни администрациясындадыла (таблицага кырагъыз). Бек аз – жалаңда 47 минг сом – алгъанла у Следствие комитетте ишленгенди.

Кремльде бла «Акъ юйде» айлыкъла 2014 жылдан эсе 6,5-7 процентте азайгандыла. Финанса министрствода бла Экономиканы айнтыу министрствосунда у бютон эсенди - 11-12 процентте. Алай бек көб а Федерация Совете бла Кырал Думада кыулукъ этгенлени хакъларына кыюшугъанды -30-40 процент окуна.

Федерация Советни башчысы Валентина Матвиенко журналистлеге аны сыйтаун былай аныгъатханды: иш хакъ кетюрюлмегенди, жалаңда премияла эсенди. (Кырал кыулукъчуланы айлыкълары керти окуна алай уллу тюрлю, ала алган ахчаны иги кесегин премияла бла тюрлю-тюрлю кыюкълэ тутудыла - ишлеген жыллары, энци уруну болумла ючюн...)

Алай болуп тургъанлай да, спикер Федерация Советни аппаратында ишлени билген специалистлени тапкан бек кыйынды,дегенди.

-Хакъыбыз Москвада жашау этерге, уста эмда билмили специалистлеге хакъ телерге да жетерча тюрлю, деп тарыхгъанды Матвиенко.

Кыксартыну да кыксартыу биледи, дейдиле экспертле, чиновникле уа иги хакъ телерге керекди, ала тынгылы ишлер ючюн, кыайдан не юзюйм деп турмай. Башкала да ма анга кере жашасала, бек иги болукъ эди.

Максим БРУСНЕВ
«Комсомольская правда».

Сынула

ЕГЭ-де бек абызырамазча

Май району орта билим берген битеу учуреджияларында 9 эм 11 классларыны кызууларыны арасында ЕГЭ-ге хакъларыу башланганды. Аны чеклеринде шолкулугъа ол экзаменге ушашты материал бериледи, деп билдиргенди району администрациясыны пресс-службасындан.

Бу айында сынула ишле математикадан бардырылганды. Муниципалитетини Билим беруу управлениясыны керекиси Наталья Рудак айтханды кере, бу ишчи чеклеринде ол биринчи тест болады. Ызы бла шолкулугъа тархандан, биологигандан, физикадан, обществознаниядан эм химиядан билимлерин сынарыкълдыла. Тестлени хайрындан алкыны хар бири да бу жаны бла

кыарыуун керюрге эмда экзаменде тынгылы хазырлангырча болушлук, дегенди Наталья Анатольевна.

Быйылгы билим беруу жылны алдындан окуна районну битеу школларында да ол экзаменге тынгылы хазырлануу барды. Онбиринчи классланы окуучулары математикадан, орус тилден эм обществознаниядан «Мен ЕГЭ-ни берликме» деген проекте тири кытайшадыла. Топсузунчу класслада болгъанлай у орус тилден бла математикадан интернет тестле өтөдиле. Педагоглар да ол иш кыйыматлы болуруна, аны хайыры бла сабийке экзаменлени жетишилми берилге деп ышандыла.

Бизни корр.

Власте органла	Айлыкъланы тюрленгени (бир айга / сомла бла)	процентте
Правительствону аппараты	231 757	-7
Президентни администрациясы	217 179	-6,5
Федерация Совет	173 933	+42,2
Тыш кыралла бла ишлени министрствосу	148 231	+29,9
Кырал Дума	136 975	+30,7
Финанса министрство	130 908	+12,3
Узак Востокну айнтыу жаны бла министрство	114 093	-27,1
Экономиканы айнтыу министрство	113 294	+11,2
МНС	102 957	-6,5
Кыорулануу министрство	98 885	+13,1
Генеральная прокуратура	89 156	-2,6
Саулык саклау министрство	86 720	-4,4
Ич ишлени министрствосу	86 056	-2,3
Спорт министрство	85 566	-12,8
Уруну эмда социальный кыорулау министрство	85 458	-5,9
Табигъат байлыкъланы министрствосу	83 862	-8,0
Юстиция министрство	80 556	-4,8
Эл молк министрство	78 972	-8,6
Связь эмда асламы коммуникацияла министрство	78 423	-8,7
Култура министрство	78 221	-3,2
Промышленность эмда сатыу-алуу министрство	75 797	-11,9
Билим беруу эмда илму министрство	75 710	-9,2
Энергетика министрство	75 458	-3,1
Транспорт министрство	74 082	-7,4
Кырулуш эмда ЖКХ министрство	67 908	-9,5

Шимал Кавказ кюн санын

«Глория Джинс» Москвага кечгенди

Россейде кийимле чыгаруучу бек уллу «Глория Джинс» компания шоб-фатарын Москвага кечюргенди, алай налогланы уа ары дер тургъан Ростов областада телерики. Аны юсюнден журналистлеге компанияны иеси Владимир Мельников билдиргенди.

«Глория Джинс» ючю ала барды эмда аны мындан ары иш уста эмда билими адамлага кере болушлук. Ростовда бек битеу болгъан онганы хайырлангыл бошлагъанбыз. Сатауубузу 90 процентин Россейде бардыргъанбыз себепли шоб-фатарыбызны Москвага кечюргөнбиз. Энди ол битеу эфирибизге оную этерикди. Ростовда да кыюл саныбиз биз алапак офисни. Ала Шанхайда, Деллиде да бардыла,-дегенди, Мельников.

Ол ойтханга кере, компанияны Гонконгга кечер окумы болганды, алай ол аны орт болжолго салканды. Болсода анда Юг Азиялы регионну айнтыу ючюн жууаплы болушк компанияны ачханды.

Сабанчыланы кызыну кезиулерин

Бусагъатда крайда халык бегимлеге бөлүнгөн жерлени 20 процентине урулук салынганды, деп билдиргенди правительствону пресс-службасындан.

Региону Эл молк министрствосуну таматасы Владимир Ситиков ойтханга кере, бийик крайда мизреулоктелен,кыуорудан, кыуорудан, чеплеуден да 871 мин гектарга салырыкълды. Битеу да 2016 жылы тюрлигине 3 миллион гектар бөлүнгенди, аны 2,4 миллионда мизреулоктелен салырыкълдыла.

Губернатор ремонтну жаратмагъанды

Алгъаракъларда Ростов областын правительствосуну А.Жыйлауунда губернатор Василий Голубев жолгола ремонт этуу жаны бла барчарланы муниципалитетле турлогъандыла деп, тирмен этгенди.

Ол муниципалитетле жоланы жагымтуулугу бөлүнгөн ахчаны тийишликче кыоратмагъанларын ойтп, аны алапкъын замандардыкден кыргенди. Ала ремонт ишлени белгиленген пояда тамалмагъандыла, дегенди. Василий Голубев быйыл бюджеттен ахча жалаңда бек ишлеу болушлук бардырылган муниципалитетлеге жолгола регион да эсертгенди. Минтракка бла губернаторну контрол управлениясина жолгола кыалай ремонт этилгенине дайым да кез-кылак болурга буюрулганды.

Белгисинден билин кыорчарча

Краснодар крайда чыгарылган эл молк продукцияны кесини энци бренди болурга керекди деп губернатор Вениамин Кондратов аны жарашдырырга буюрганды. «Кыобаны кесинде жарашдырылган продукцияны кыада да танып кыорчар, аны чокчестосуна ишкел болмазча белгиси болурга тийишлиди»,-деп кылатды онуючу селзерни кыраи администрациясыны пресс-службасы.

Эрттен сактыланган маршрут

Алгъаракъларда Дагыстанны ара шахарында жаңгы автобус маршрут ачхандыла. Анга 16 машина чыккъанды. Ала хар 20 минуттан жюрюрюкдө деп билдиргенди Махачкъланы администрациясыны пресс-службасындан.

Республиканы ара шахарны мэри Муса Мусев жаңгы маршрут транспорт бла болум тынгылы тинтилгенде сора ачыгъанды деп чертенди. Автобусланы водителери да аны кереклеге санагъанды, нек дегенде келге нириликде транспорт болмай кыйынгаланыларына торыгъап тургъандыла.

Жаш водителелени хатарларындын

Республиканы жамуат институтларыны келечилени полиция бла бирге автошколаны тинтип бошлагъандыла. Аны юсюнден ТАСС-ха регионда ич ишлени министри Александр Реуцкий билдиргенди.

«Бу иш Адвгеяны башчысы Аслан Тхакушинову башламчылыгы бла бардырылды. Аны баш сыйтау - жоллада халкы осалга кеткенди,-дегенди Реуцкий.

Аварияларын сыйтаулары тинтилгенде,дегенди ол, оламы осласымы жаш водителелени хатарларында болганы ачыкъланганды. Былыр 18-25-жыллыкълар 74 бузукълук этгенди, алада 14 адам өлгенди, 98-си да ачыгъанды.

